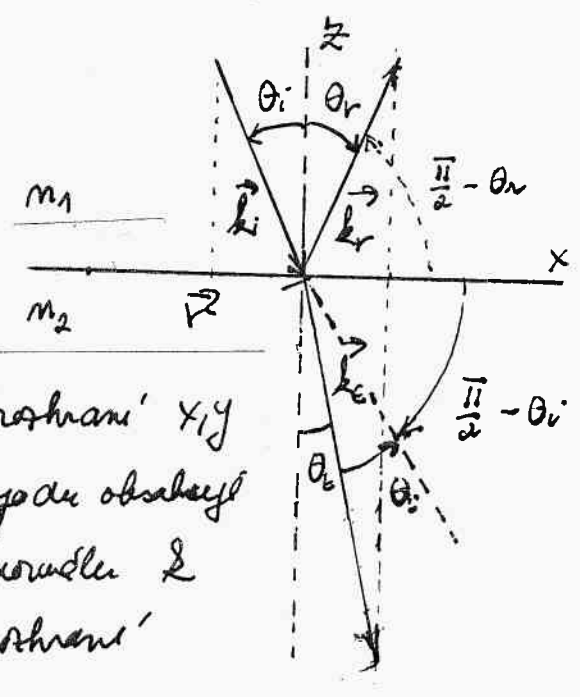

Odraz a lom

Rozhraní dielektrik

$$\epsilon_r = f(\omega)$$

Rovina rozhraní x, y
 Rovina dopadu obsahuje $\vec{k}_i$ a normálu $\vec{z}$
 roviny rozhraní

$$\vec{E}_i = \vec{E}_{oi} e^{i(\vec{k}_i \cdot \vec{r} - \omega t)}$$

r	n	n
t	e	t

V bodech $\vec{r} = 0$

musejí být všechny
 vlny ve fázi
 (Předpoklad spojitosti vlnoplochy)

$$\Rightarrow \omega_i = \omega_r = \omega_t$$

$$0 \leq \theta_i, \theta_r, \theta_t \leq \frac{\pi}{2}$$

V case $t = 0$ $\vec{k}_i \cdot \vec{r} = \vec{k}_r \cdot \vec{r} = \vec{k}_t \cdot \vec{r}$

$\vec{r}$ v rovine rozhraní

$$\vec{r} = (x, y, 0)$$

$\vec{k}_i \cdot \vec{r}$ v rovine x, z

$$\begin{aligned} \vec{k}_i \cdot \vec{r} &= (k_{ix}, 0, k_{iz}) \cdot (x, y, 0) = k_{ix} x = \\ &= k_i \cos\left(\frac{\pi}{2} - \theta_i\right) x = k_i x \sin \theta_i \end{aligned}$$

$$\vec{k}_r \cdot \vec{r} = k_r \cos\left(\frac{\pi}{2} - \theta_r\right) x = k_r x \sin \theta_r$$

$$k_i = \frac{\omega}{c} n_1 \quad k_r = \frac{\omega}{c} n_1$$

$$\frac{\omega}{c} n_1 x \sin \theta_i = \frac{\omega}{c} n_1 x \sin \theta_r$$

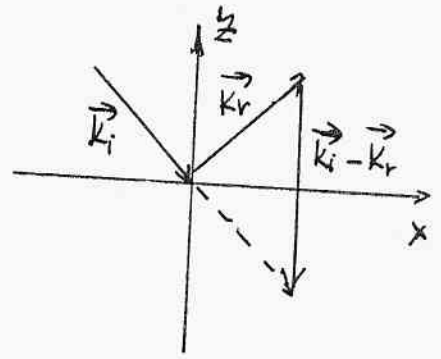
$$\Rightarrow \sin \theta_i = \sin \theta_r \quad \text{zákon odrazu}$$

$$\vec{k}_i \cdot \vec{r} = \vec{k}_r \cdot \vec{r}$$

$$\frac{\omega}{c} m_1 \times \sin \theta_i = \frac{\omega}{c} m_2 \times \sin \theta_r$$

$$\Rightarrow m_1 \sin \theta_i = m_2 \sin \theta_r$$

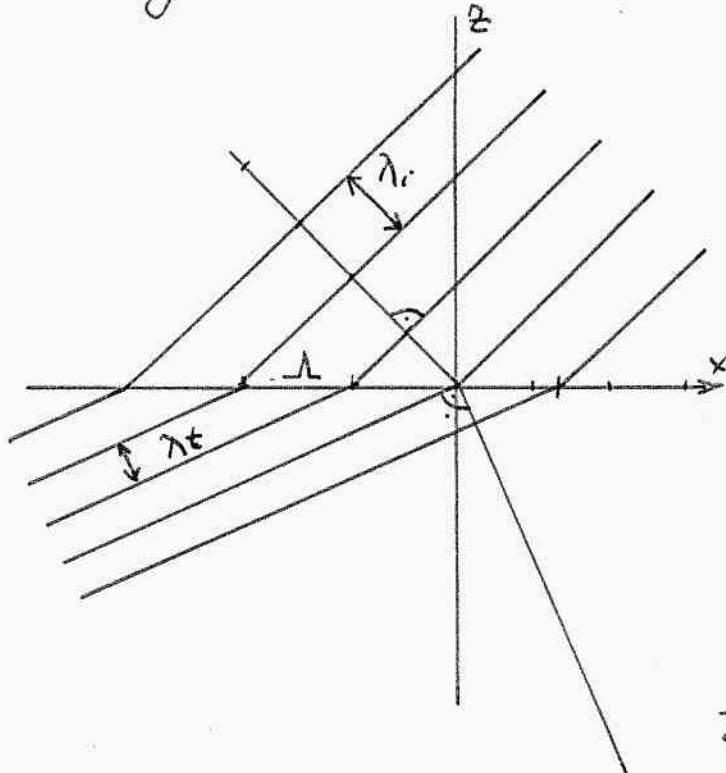
Snellův zákon

Vzhledem k tomu, že vektor $\vec{r}$ leží v rovině rozhraní, je z nulovosti skalárního součinu

$$(\vec{k}_i - \vec{k}_r) \cdot \vec{r} = 0 \quad \text{a} \quad (\vec{k}_i - \vec{k}_t) \cdot \vec{r} = 0 \quad \text{vzjme,}$$

že vektor odpovídající změně vlnového vektoru při dopadu, resp. lomu je kolmý k rovině rozhraní. To znamená, že vlnové vektory dopadající, odražené a lomené vlny leží v rovině dopadu, která je určena směrem vlnového vektoru dopadající vlny a normálou k rozhraní.

Místo vlnových vektorů můžeme kreslit vlnoplochy

$$\lambda_i = v_i T$$

$$v_i = \frac{c}{n_i}$$

$$\lambda_t = v_t T$$

$$v_t = \frac{c}{n_t}$$

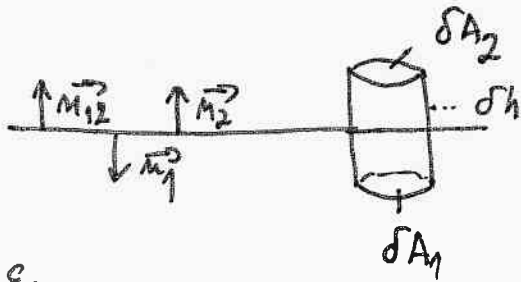
$$\text{Zde } n_t > n_i$$

$$v_t < v_i$$

$$\lambda_t < \lambda_i$$

Podmínky na rozhraní

② μ_2 / ϵ_2

$$\vec{M}_1 = -\vec{M}_2$$

$$\vec{M}_2 = \vec{M}_1$$

① $\mu_1 \epsilon_1$

Objem válce dV

Jednotkové normálové vektory (normalizovat s indexy lomu n_1, n_2)

Předpokládejme, že ostře rozhraní je nahrazeno vrstvou, ve které se ϵ (případně μ v magn. materiálech) mění rychle, ale kontinuálně.

$\vec{B}$ a jeho derivace se tedy ve vrstvě rovněž mění spojitě - můžeme použít Gaussovu větu.

$$\int_V \text{div } \vec{B} dV = \oint_S \vec{B} \cdot d\vec{A} = \oint_S \vec{B} \cdot \vec{n} \cdot dA = 0$$

$\vec{n}$ je normálový vektor k ploše A

V našem případě jsou plochy $\delta A_1, \delta A_2$ malé. Proto má $\vec{B}$ na ploše δA_1 konstantní hodnotu $\vec{B}^{(1)}$ a na ploše δA_2 hodnotu $\vec{B}^{(2)}$.

$$\Rightarrow \oint_S \vec{B} \cdot \vec{n} dA = \vec{B}^{(1)} \cdot \vec{n}_1 \delta A_1 + \vec{B}^{(2)} \cdot \vec{n}_2 \delta A_2 + \int_{\text{stěny}} = 0$$

Nyní udeláme limitu $\delta h \rightarrow 0$

$\Rightarrow$ Příspěvek k integrálu od stěn válce je nulový.

$$\rightarrow -\vec{B}^{(1)} \cdot \vec{n}_2 + \vec{B}^{(2)} \cdot \vec{n}_1 = 0 \quad \vec{n}_2 \cdot \vec{B}^{(2)} = \vec{n}_1 \cdot \vec{B}^{(1)}$$

$\Rightarrow B_n^{(2)} = B_n^{(1)}$ Normálové složky B jsou spojité na rozhraní

$$\oint \vec{E} \cdot d\vec{\ell} = \vec{E}^{(1)} \cdot \vec{t}_1 dl_1 + \vec{E}^{(2)} \cdot \vec{t}_2 dl_2 + \int_{P_1 P_2}^{Q_1 Q_2} (k r^{-2}) = 4$$

$$= - \frac{\partial \phi_B}{\partial t} = - \frac{\partial}{\partial t} \int_S \vec{B} \cdot \vec{b} dS =$$

$$= - \frac{\partial}{\partial t} (\vec{B} \cdot \vec{b} \delta l \delta h) \quad \delta l_1 = \delta l_2 = \delta l$$

Nyní uplatíme limitu $\delta h \rightarrow 0$

$\Rightarrow$ Pátspíneš od hran $P_1 P_2, Q_1 Q_2 = 0$

$$\Rightarrow (\vec{E}^{(1)} \cdot \vec{t}_1 + \vec{E}^{(2)} \cdot \vec{t}_2) \delta l = 0$$

$$\vec{t}_1 = -\vec{t} = -\vec{b} \times \vec{M}_{12}$$

$$\vec{t}_2 = \vec{t} = \vec{b} \times \vec{M}_{12}$$

$$\vec{E}^{(1)} \cdot [-\vec{b} \times \vec{M}_{12}] + \vec{E}^{(2)} \cdot [\vec{b} \times \vec{M}_{12}] = 0$$

$$\vec{a} \cdot (\vec{b} \times \vec{c}) = \vec{b} \cdot (\vec{c} \times \vec{a})$$

$$\Rightarrow \vec{b} \cdot [\vec{M}_{12} \times \vec{E}^{(1)}] = \vec{b} \cdot [\vec{M}_{12} \times \vec{E}^{(2)}]$$

Velikost orientace oddeřmka a tím i vektoru $\vec{B}$ je libovolná i orientace vektoru $\vec{b}$. Proto musí platit

$$\vec{M}_{12} \times \vec{E}^{(1)} = \vec{M}_{12} \times \vec{E}^{(2)}$$

$$\vec{M}_{12} \times [\vec{E}^{(2)} - \vec{E}^{(1)}] = 0$$

$\Rightarrow$ teěné sloědy $\vec{E}$ jsou spojité na roěhnam

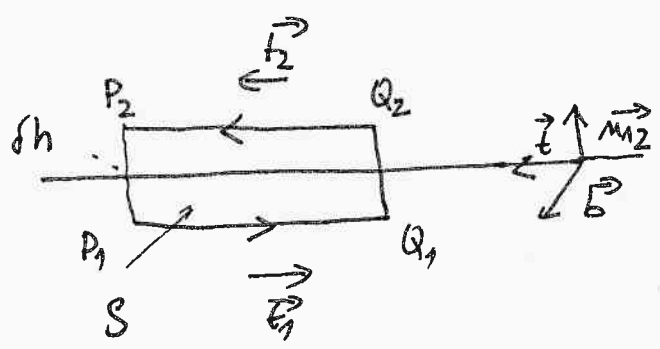
$$E_{tan}^{(2)} = E_{tan}^{(1)}$$

Stejným postupem při použití rovnice div $\vec{D} = \rho_f$ dojdeme ke vztahu

$$\vec{n}_{12} \cdot (\vec{D}^{(2)} - \vec{D}^{(1)}) = \rho_{f,s} \quad D_m^{(2)} = D_m^{(1)} \text{ pro } \rho_{f,s} = 0$$

$\rho_{f,s}$ je volný náboj na rozhraní dvou prostředí (plošný - C/cm^2). V ideálním dielektriku je nepohyblivý.

Dále budeme odvozovat podmínky na rozhraní pomocí rovnic pro rot $\vec{E}$ a rot $\vec{H}$.

Na rozhraní umístíme uzavřenou smyčku ve tvaru obdélníka

Vektor $\vec{B}$ je $\perp$ na rovinu a má-li lesit smyčka. Vektor $\vec{E}$ a vektor $\vec{H}$ a $\vec{E}$ jsou $\perp$ na $\vec{n}_{12}$ a $\vec{B}$. $\vec{B} \perp \vec{n}_{12}$

Vektor $\vec{n}_{12}$ je normálový jednotkový vektor kolmý k rovině rozhraní.

$P_1Q_1 = \delta l_1$ $\delta l_1, \delta l_2$ ... malé - hodnoty $\vec{E}$ na nich můžeme nahradit konstantami $\vec{E}^{(1)}$ a $\vec{E}^{(2)}$

$$\begin{aligned} \text{rot } \vec{E} &= - \frac{\partial \vec{B}}{\partial t} & \int_{\text{rot } \vec{E} \cdot d\vec{S}} &= \int_{\text{rot } \vec{E} \cdot \vec{b} \cdot dS} \\ & & &= \oint_l \vec{E} \cdot d\vec{l} = - \frac{\partial \phi_B}{\partial t} \end{aligned}$$

Stejným postupem při využití rovnice

$$\operatorname{rot} \vec{H} = \vec{j}_t + \frac{\partial \vec{D}}{\partial t}$$

dojdeme ke vztahu

$$\vec{n}_{12} \times [\vec{H}^{(2)} - \vec{H}^{(1)}] = \vec{j}_{t,s}$$

kde $\vec{j}_{t,s}$ je hustota proudu tekoucího po rozhraní

V případě, že $\vec{j}_{t,s} = 0$ platí

$$H_{\tan}^{(2)} = H_{\tan}^{(1)}$$

tj. jsou spojité tečné složky $\vec{H}$

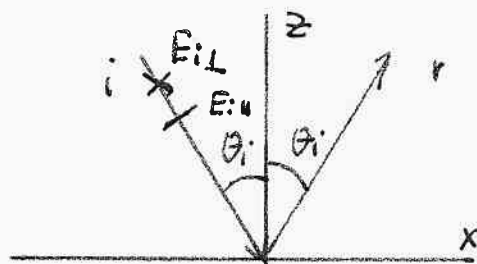
Protože $\vec{B} = \mu_0 \vec{H}$, jsou u tomto případě spojité i tečné složky $\vec{B}$

Shrnutí

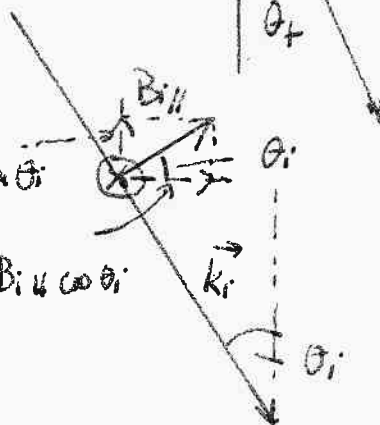
V prostředí s porovými náboji a proudy jsou spojité normální složky $\vec{B}$ a tečné složky $\vec{E}$. V prostředí bez porových nábojů a proudů jsou spojité i normální složky $\vec{D}$ (atim i $\vec{E}$) a tečné složky $\vec{H}$ (atim i $\vec{B}$)

Dále se budeme zabývat intenzitami
odrazeného a prošlého světla a odvodíme
tzv. Fresnelovy vztahy

① n_1

② n_2

Konkrétní volba
směru "kmitání"
vektoru.

$\vec{E}$ kmitá $\perp$ na
rovině dopadu, volíme
fázi kmitu, kdy kmitá
směrem za "papku". $\otimes$

$$\vec{S} \times \vec{E} = c \vec{B} \quad (\times)$$

Směr $\vec{B}$ je pak
dále vztahem ($\times$)

Rozložíme vektor $\vec{E}_i$ do složek - $E_{i\perp}$, $E_{i\parallel}$

$E_{i\perp}$ ... kolmo k rovině dopadu

$E_{i\parallel}$ ... $\parallel$ s rovinou dopadu

Dále vybereme jednu z komponent a uděláme postup výpočtu. Vybereme $E_{\perp}$

Stejným způsobem rozložíme do složek vektor $\vec{B}_i$ složka $B_{i\parallel}$ je vždy spojena s $E_{\perp}$

Prostor $\vec{E}, \vec{B}$ a $\vec{S}$ jsou na sebe kolmé a tvoří pravotočivý systém, je orientace vektorů taková, jako je na obrázku

Dále nás bude zajímat složka $B_{i\parallel}$ vs θ_i
(tedy složka komponenty $B_{i\parallel}$)

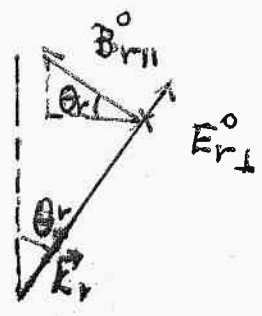
2. Prů? Prostor máme, že $H_{\tan}^{(1)} = H_{\tan}^{(2)}$ pro případ $\vec{j}_s = 0$, t.j. případ který nyní řešíme (rozhraní 2 dielektrik)

t.j.
$$\frac{B_{\tan}^{(1)}}{\mu_0 \mu_r^{(1)}} = \frac{B_{\tan}^{(2)}}{\mu_0 \mu_r^{(2)}}$$

Jelikož předpokládáme nemagnetické prostředí, je $\mu_r^{(1)} = \mu_r^{(2)} = 1$

$$\Rightarrow B_{\tan}^{(1)} = B_{\tan}^{(2)}$$

Dále... odhazujeme nlna

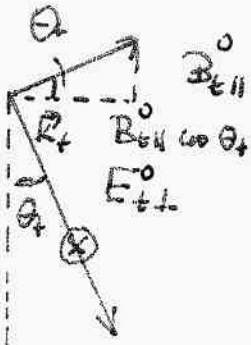

Se složkou $E_{\perp}$ je spojena složka $B_{\parallel}$

$$B_{\parallel} \cos \theta_r = B_{\parallel} \cos \theta_i$$

$B_{i\parallel}, B_{r\parallel}$ ... amplitudy složek vektorů

Propustěná vlna - prostředí 2

Stačí se zabývat jen
propustěnou složkou $E_{\perp}$ (X)

$E_{t\perp}^0$ je spojena s $B_{t\parallel}^0$

tedy složka $B_{t\parallel}^0$ je

$$B_{t\parallel}^0 \cos \theta_t$$

Dále máme $|B_{\parallel}| = \frac{|E_{\perp}|}{v} = \frac{|E_{\perp}|}{c} n$

Spojnost tečných složek $\Rightarrow$

$$E_{\text{tan}}^{(1)} = E_{\text{tan}}^{(2)}$$

V médiu (1) ale máme 2 vlny - dopadající
a odrazenou

$$\Rightarrow E_{i\perp}^0 + E_{r\perp}^0 = E_{t\perp}^0$$

Dále využijeme toho, že $|B_{\parallel}^0| = \frac{|E_{\perp}^0|}{v}$ a

nezávislosti $B_{r\parallel \text{tan}}$ směřují opačně než $B_{i\parallel \text{tan}}$

$$B_{i\parallel}^0 \cos \theta_i - B_{r\parallel}^0 \cos \theta_i = B_{t\parallel}^0 \cos \theta_t$$

$$E_{i\perp}^0 n_1 \cos \theta_i - E_{r\perp}^0 n_1 \cos \theta_i = E_{t\perp}^0 n_2 \cos \theta_t$$

$$E_{i\perp}^0 n_1 \cos \theta_i - E_{r\perp}^0 n_1 \cos \theta_i = (E_{i\perp}^0 + E_{r\perp}^0) n_2 \cos \theta_t$$

$$E_{i\perp}^0 (n_1 \cos \theta_i - n_2 \cos \theta_t) = E_{r\perp}^0 (n_1 \cos \theta_i + n_2 \cos \theta_t)$$

$$\Rightarrow r_{\perp} = \frac{E_{r\perp}^0}{E_{i\perp}^0} = \frac{n_1 \cos \theta_i - n_2 \cos \theta_t}{n_1 \cos \theta_i + n_2 \cos \theta_t}$$

$r_{\perp}$ ... amplitudový koeficient odrazu pro kolmou složku $\vec{E}$

10

Podobně - koeficient transmise

$$t_{\perp} = \frac{\vec{E}_{t\perp}^0}{\vec{E}_{i\perp}^0} = 1 + r_{\perp} = \frac{2m_1 \cos \theta_i}{m_1 \cos \theta_i + m_2 \cos \theta_t}$$

Analogickým postupem pro $\vec{E}_{\parallel}$

$$r_{\parallel} = \frac{m_1 \cos \theta_t - m_2 \cos \theta_i}{m_1 \cos \theta_t + m_2 \cos \theta_i}$$

$$t_{\parallel} = \frac{2m_1 \cos \theta_i}{m_2 \cos \theta_i + m_1 \cos \theta_t}$$

Je-li: $\theta_i = \theta_r = \theta_t = 0$ (kolmý dopad)

$$\text{je } r_{\parallel} = r_{\perp} = \frac{m_1 - m_2}{m_1 + m_2}$$

$$t_{\parallel} = t_{\perp} = \frac{2m_1}{m_1 + m_2}$$

Změna fáze při odrazu

$$r_{\perp} = \frac{m_1 \cos \theta_i - m_2 \cos \theta_t}{m_1 \cos \theta_i + m_2 \cos \theta_t}$$

$$m_1 \sin \theta_i = m_2 \sin \theta_t$$

$$r_{\perp} = \frac{m_2 \frac{\sin \theta_t \cos \theta_i}{\sin \theta_i} - m_2 \cos \theta_t}{m_2 \frac{\sin \theta_t \cos \theta_i}{\sin \theta_i} + m_2 \cos \theta_t} = \frac{\sin \theta_t \cos \theta_i - \cos \theta_t \sin \theta_i}{\sin \theta_t \cos \theta_i + \cos \theta_t \sin \theta_i} =$$

$$= \frac{\sin(\theta_t - \theta_i)}{\sin(\theta_t + \theta_i)}$$

$$0 \leq \theta_i, \theta_t \leq \frac{\pi}{2}$$

$M_1 < M_2$

$$r_{\perp} = \frac{M_1 \cos \theta_i - M_2 \cos \theta_t}{M_1 \cos \theta_i + M_2 \cos \theta_t}$$

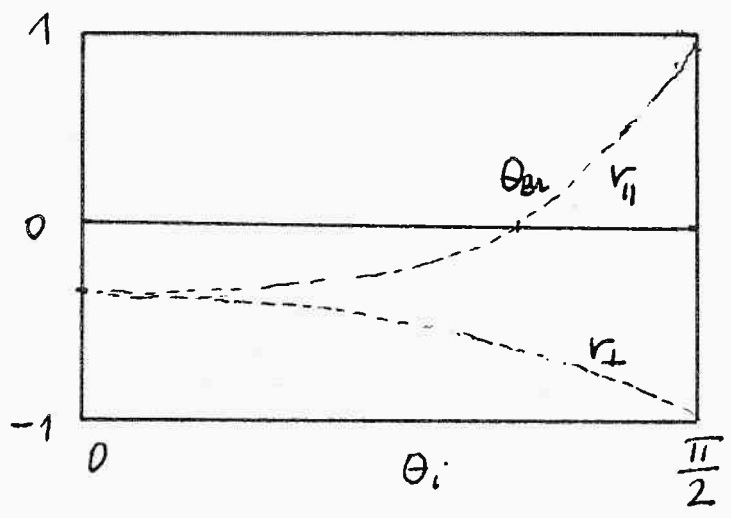
$$M_1 \sin \theta_i = M_2 \sin \theta_t$$

$$\Rightarrow \theta_i > \theta_t \quad (M_1 < M_2)$$

$$\Rightarrow \cos \theta_i < \cos \theta_t$$

$$M_1 \cos \theta_i < M_2 \cos \theta_t$$

$$\Rightarrow r_{\perp} < 0 \quad \forall \theta_i$$

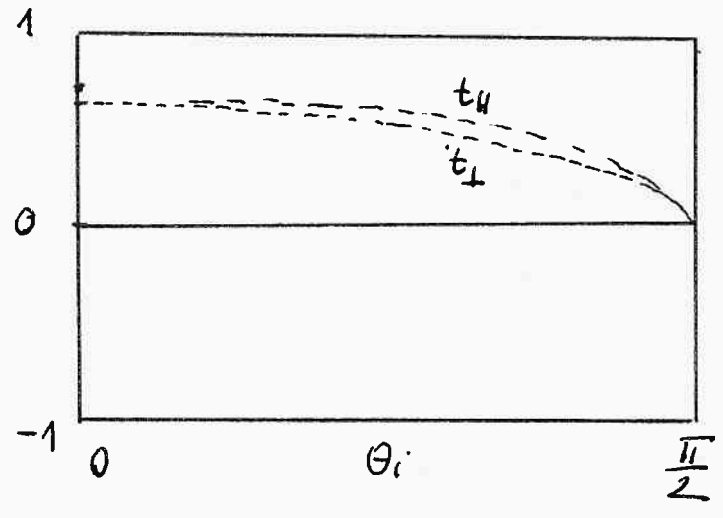

Pro $\theta_i = \frac{\pi}{2}$ je $\cos \theta_i = 0$
a $r_{\perp} = -1$

Při odrazu $r_{\perp}$ vždy mění znaménko z (+) na (-) → změna fáze π .

$r_{\parallel}$ mění znaménko mezi 0 a θ_{Br} .

V případě odrazu na opticky hustším prostředí existuje úhel, při kterém se $E_{\parallel}$ neodráží ($r_{\parallel} = 0$). Tento úhel se nazývá Brewsterov.

Ze vzátní, je

$$r_{\parallel} = \frac{M_1 \cos \theta_t - M_2 \cos \theta_i}{M_1 \cos \theta_t + M_2 \cos \theta_i} = \frac{\text{tg}(\theta_t - \theta_i)}{\text{tg}(\theta_t + \theta_i)} \quad \text{pro } \theta_i \neq 0$$

(S využitím vztahu $M_1 \cos \theta_i = M_2 \cos \theta_t$)

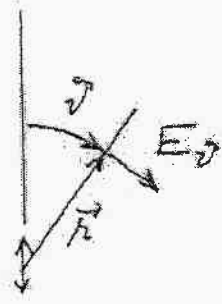
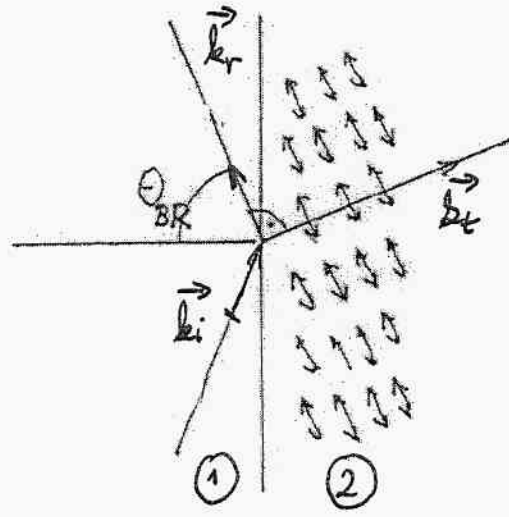
$\text{Prv } \theta_t + \theta_i = \frac{\pi}{2} \quad \text{ji } \text{tg}(\theta_t + \theta_i) \rightarrow \infty ; \quad \pi_{\perp} = 0$

Brewsterův úhel $\theta_{BR} = \theta_i (r_{\parallel} = 0)$

David Brewster 1781-1868, θ_{BR} publikován 1815

Na zorné rovině neprotéká $\pi_{\parallel}(\theta_{BR}) = 0$

Odrazená vlna v prostředí 1 je vyvolána kmitáním elektrických dipólů v prostředí 2. Tyto dipóly jsou rozkmitány polem vlny, která prošla rozhraním a prostředí 1 do 2.

V radiční zóně Hertzova dipólu dominuje příčná složka vzhledem ke směru šíření

$E(\vec{r}, t) \approx -\frac{p_0}{4\pi\epsilon_0} \cdot \sin\vartheta \frac{\omega^2}{c^2} \frac{1}{r} e^{i(kx - \omega t)}$

Aedy ve směru kmitání dipólu $\vartheta \rightarrow 0$ je $E \rightarrow 0$

Při dopadu pod Brewstrovým úhlem $N_p = 0$

$$\theta_t + \theta_i = \theta_t + \theta_r = \frac{\pi}{2}$$

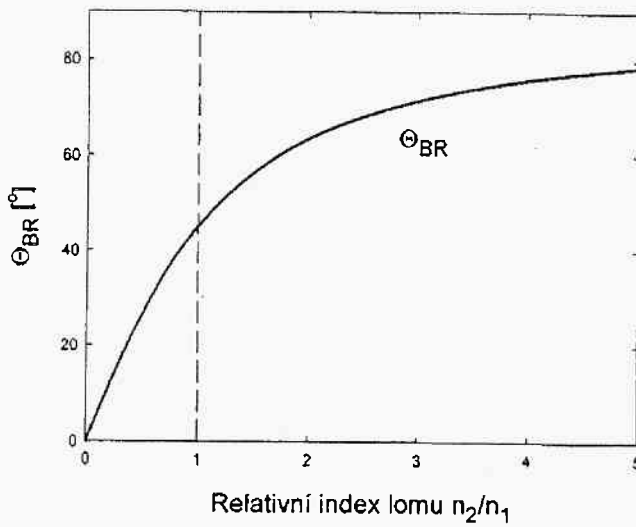
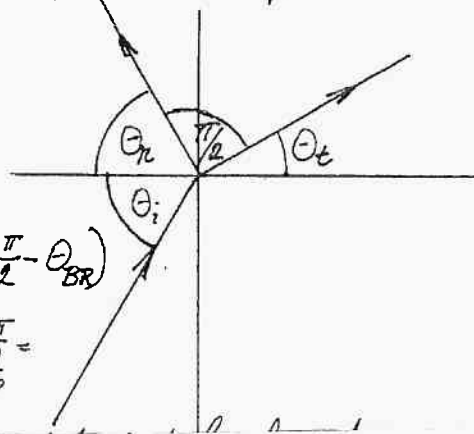
$$\theta_t = \frac{\pi}{2} - \theta_{BR}$$

$$n_1 \sin \theta_{BR} = n_2 \sin \theta_t = n_2 \sin \left(\frac{\pi}{2} - \theta_{BR} \right)$$

$$= n_2 \underbrace{\sin \frac{\pi}{2}}_1 \cos \theta_{BR} - n_2 \sin \theta_{BR} \underbrace{\cos \frac{\pi}{2}}_0 =$$

$$= n_2 \cdot \cos \theta_{BR}$$

$$\frac{\sin \theta_{BR}}{\cos \theta_{BR}} = \tan \theta_{BR} = \frac{n_2}{n_1}$$

Odras a lom na opticky rozhraní prostředí

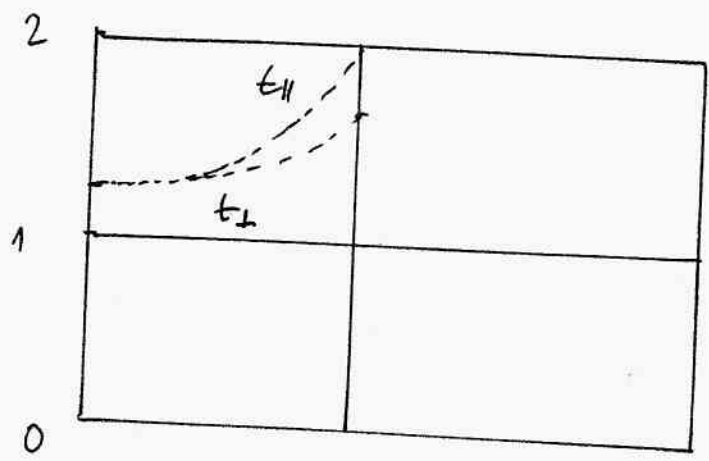
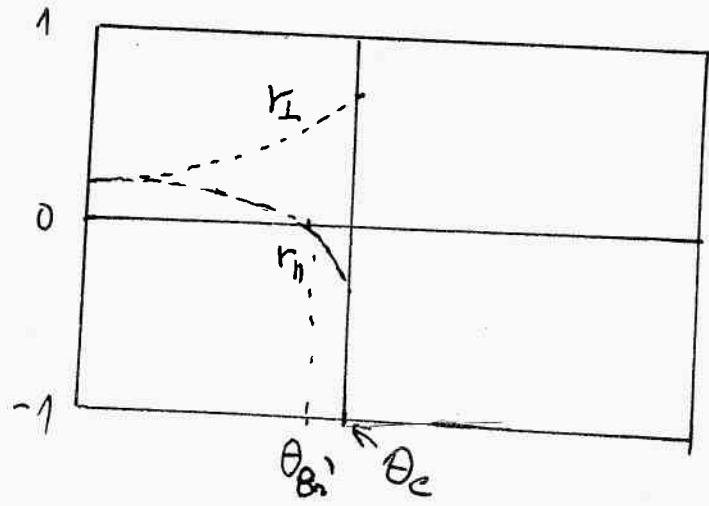
(14)

$$m_1 > m_2$$

$$r_{\perp} = \frac{m_1 \cos \theta_i - m_2 \cos \theta_t}{m_1 \cos \theta_i + m_2 \cos \theta_t}$$

$$r_{\parallel} = \frac{m_1 \cos \theta_t - m_2 \cos \theta_i}{m_1 \cos \theta_t + m_2 \cos \theta_i}$$

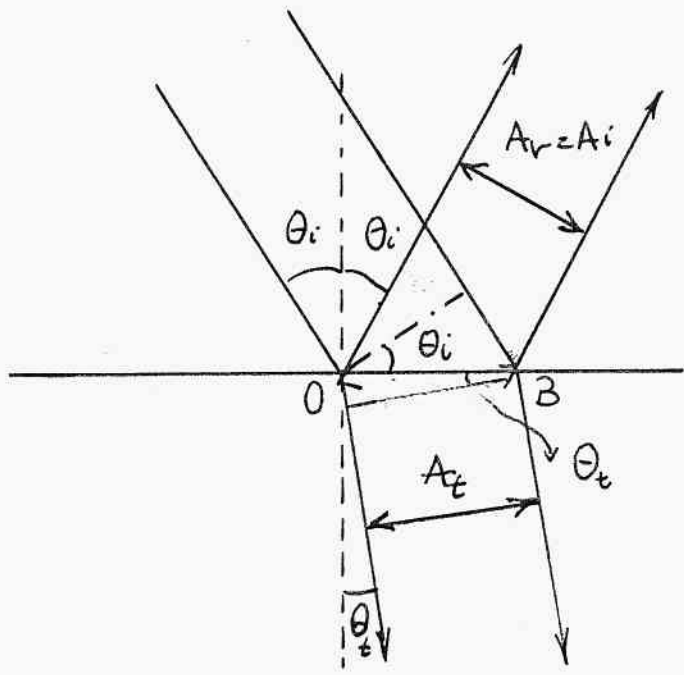
Zobrazeno pro případ $m_1 = 1.5$
 $m_2 = 1$

$$t_{\perp} = \frac{2m_1 \cos \theta_i}{m_1 \cos \theta_i + m_2 \cos \theta_t}$$

$$t_{\parallel} = \frac{2m_1 \cos \theta_i}{m_1 \cos \theta_t + m_2 \cos \theta_i}$$

Výkonová bilance - v dostatečné vzdálenosti od rozhraní při prostorném omezeném svazku lze dopadající, odraženou a procházející vlnu brát jako vlny postupné (není interference mezi dopadající a odraženou vlnou).

$A = \overline{OB} = A_i / \cos \theta_i = A_t / \cos \theta_t$
 $\Rightarrow A_i = A \cos \theta_i \quad A_t = A \cos \theta_t$
 Výkonovou bilanci lze pak charakterizovat veličinami

- dop. výkon $\langle |S_i| \rangle \cdot A_i$
- odr. výkon $\langle |S_r| \rangle \cdot A_r$
- prop. výkon $\langle |S_t| \rangle \cdot A_t$

$$\langle |S_i| \rangle_T = \frac{1}{2} \epsilon_0 c n_1 |E_{0i}|^2 = \bar{I}_i$$

$$\langle |S_r| \rangle_T = \frac{1}{2} \epsilon_0 c n_1 |E_{0r}|^2 = \bar{I}_r$$

$$\langle |S_t| \rangle_T = \frac{1}{2} \epsilon_0 c n_2 |E_{0t}|^2 = \bar{I}_t$$

$$J_i = \langle |S_i| \rangle \cdot A_i = \bar{I}_i A \cos \theta_i$$

$$J_r = \bar{I}_r A \cos \theta_i = \langle |S_r| \rangle \cdot A_r$$

$$J_t = \bar{I}_t A \cos \theta_t = \langle |S_t| \rangle \cdot A_t$$

Dále zavedeme vy'škové' koeficienty odrazu

$$R = \frac{J_r}{J_i} = \frac{\langle |S_r| \rangle \cdot A_r}{\langle |S_i| \rangle \cdot A_i} \quad T = \frac{J_t}{J_i} = \frac{\langle |S_t| \rangle \cdot A_t}{\langle |S_i| \rangle \cdot A_i}$$

R a T j' mutno' p'čítat zvlášť pro $\perp$ a $\parallel$ složku.

Nepř. pro $\perp$ složku

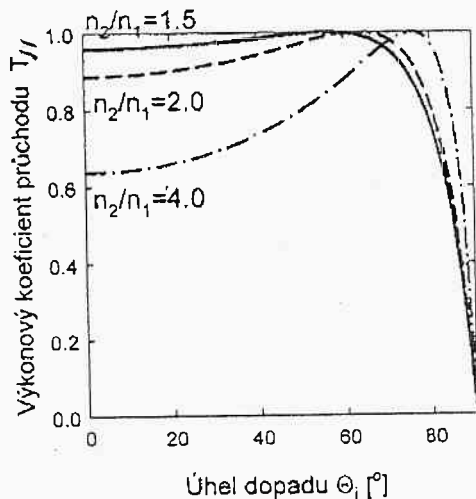
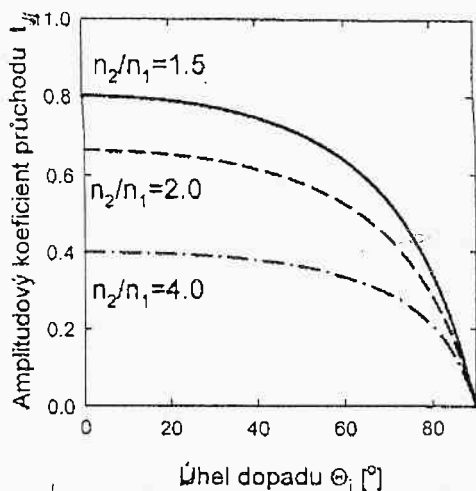
$$R_{\perp} = \frac{|E_{or}|^2}{|E_{oi}|^2} \cdot \frac{A_r}{A_i} = |r_{\perp}|^2 \quad \text{protože } A_r = A_i$$

$$T_{\perp} = \frac{n_2 |E_{ot}|^2}{n_1 |E_{oi}|^2} \cdot \frac{A_t}{A_i} = \frac{n_2}{n_1} \cdot \frac{\cos \theta_t}{\cos \theta_i} \cdot |t_{\perp}|^2$$

a pro $\parallel$ složku

$$R_{\parallel} = |r_{\parallel}|^2 \quad T_{\parallel} = \frac{n_2}{n_1} \frac{\cos \theta_t}{\cos \theta_i} |t_{\parallel}|^2$$

Příklady průběhu $t_{\parallel}$ a $T_{\parallel}$ pro $n_2 > n_1$

Stručný přehled nejdůležitějších vztahů (17)

Polarizace kolmo k rovině dopadu ($\perp$)

$$r_{\perp} = \frac{m_1 \cos \theta_i - m_2 \cos \theta_t}{m_1 \cos \theta_i + m_2 \cos \theta_t}$$

$$t_{\perp} = 1 + r_{\perp} = \frac{2m_1 \cos \theta_i}{m_1 \cos \theta_i + m_2 \cos \theta_t}$$

Kolmý dopad $\Rightarrow \theta_i = \theta_t = 0$

$$r_{\perp} = \frac{m_1 - m_2}{m_1 + m_2}$$

$$t_{\perp} = \frac{2m_1}{m_1 + m_2}$$

$$R_{\perp} = r_{\perp}^2$$

$$T_{\perp} = \frac{m_2}{m_1} \cdot \frac{\cos \theta_t}{\cos \theta_i} \cdot t_{\perp}^2$$

Polarizace $\parallel$ s rovinou dopadu

Elektrické pole žmítá v rovině dopadu,
magnetické pole žmítá kolmo k rovině dopadu

$$r_{\parallel} = \frac{m_1 \cos \theta_t - m_2 \cos \theta_i}{m_1 \cos \theta_t + m_2 \cos \theta_i}$$

$$t_{\parallel} = (1 + r_{\parallel}) \frac{\cos \theta_i}{\cos \theta_t} = \frac{2m_1 \cos \theta_i}{m_1 \cos \theta_t + m_2 \cos \theta_i}$$

Dodatek

úprava vztahu

$$r_{||} = \frac{m_1 \cos \theta_t - m_2 \cos \theta_i}{m_1 \cos \theta_t + m_2 \cos \theta_i}$$

$$\begin{aligned} r_H &= \frac{\frac{m_2 \sin \theta_t}{\sin \theta_i} \cdot \cos \theta_t - m_2 \cos \theta_i \cdot \frac{\sin \theta_i}{\sin \theta_i}}{\frac{m_2 \sin \theta_t}{\sin \theta_i} \cdot \cos \theta_t + m_2 \cos \theta_i \cdot \frac{\sin \theta_i}{\sin \theta_i}} = \\ &= \frac{\sin \theta_t \cos \theta_t - \sin \theta_i \cos \theta_i}{\sin \theta_t \cos \theta_t + \sin \theta_i \cos \theta_i} \end{aligned}$$

čitatel: $\sin \theta_t \cos \theta_t (\cos^2 \theta_i + \sin^2 \theta_i) - \sin \theta_i \cos \theta_i (\cos^2 \theta_t + \sin^2 \theta_t) =$
 $= \sin \theta_t \cos \theta_i \cos \theta_t \cos \theta_i - \sin \theta_t \cos \theta_i \cdot \sin \theta_t \sin \theta_i +$
 $+ \sin \theta_i \cos \theta_t \sin \theta_t \sin \theta_i - \sin \theta_i \cos \theta_t \cdot \cos \theta_t \cos \theta_i =$
 $= \sin \theta_t \cos \theta_i (\cos \theta_t \cos \theta_i - \sin \theta_t \sin \theta_i) +$
 $+ \sin \theta_i \cos \theta_t (\sin \theta_t \sin \theta_i - \cos \theta_t \cos \theta_i) =$

$$\begin{aligned} &= (\cos \theta_t \cos \theta_i - \sin \theta_t \sin \theta_i) (\sin \theta_t \cos \theta_i - \sin \theta_i \cos \theta_t) = \\ &= \cos(\theta_t + \theta_i) \cdot \sin(\theta_t - \theta_i) \end{aligned}$$

podobne jmenovatel

$$\begin{aligned} &\sin \theta_t \cos \theta_t (\cos^2 \theta_i + \sin^2 \theta_i) + \sin \theta_i \cos \theta_i (\cos^2 \theta_t + \sin^2 \theta_t) = \\ &= \sin \theta_t \cos \theta_i \cos \theta_t \cos \theta_i + \sin \theta_t \cos \theta_i \cdot \sin \theta_t \sin \theta_i + \\ &+ \sin \theta_i \cos \theta_t \sin \theta_t \sin \theta_i + \sin \theta_i \cos \theta_t \cdot \cos \theta_t \cos \theta_i = \\ &= \sin \theta_t \cos \theta_i (\cos \theta_t \cos \theta_i + \sin \theta_t \sin \theta_i) + \\ &+ \sin \theta_i \cos \theta_t (\cos \theta_t \cos \theta_i + \sin \theta_t \sin \theta_i) = \\ &= (\sin \theta_t \cos \theta_i + \sin \theta_i \cos \theta_t) (\sin \theta_t \sin \theta_i + \cos \theta_t \cos \theta_i) = \\ &= \sin(\theta_t + \theta_i) \cdot \cos(\theta_t - \theta_i) \end{aligned}$$

$$r_H = \frac{\sin(\theta_t - \theta_i) \cdot \cos(\theta_t + \theta_i)}{\sin(\theta_t + \theta_i) \cdot \cos(\theta_t - \theta_i)} = \frac{\operatorname{tg}(\theta_t - \theta_i)}{\operatorname{tg}(\theta_t + \theta_i)} \quad \text{pro } \theta_i \neq 0$$